

Kloboučník/kloboučnice (kód: 31-014-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Kloboučník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava materiálů pro zhotovování pokrývek hlavy stříháním, řezáním a vysekáváním	3
Lisování a žehlení polotovarů pokrývek hlavy	3
Vysekávání a ořezávání polotovarů pokrývek hlavy	3
Povrchové úpravy polotovarů a klobouků a následné dotvarovávání a zdobení pokrývek hlavy	3
Ruční tvarování pokrývek hlavy včetně dohotovení okrajů	3
Ruční tvarování módních čepic nebo brigadýrek	3
Ruční a strojové šití pokrývek hlavy včetně finálního dozdobení	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 15.01.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Příprava materiálů pro zhotovování pokrývek hlavy stříháním, řezáním a vysekáváním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat kvalitu materiálu nebo rozpracovaného výrobku (polotovaru pokrývky hlavy) při převzetí i po ukončení operace	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Oddělit materiál stříháním nebo řezáním nebo vysekáváním, přitom dodržet stanovené parametry výrobku (technický popis, velikost, stříhové specifikace) a dodržet technologický postup (obvyklý, nebo uvedený v pracovní návodce)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést běžnou údržbu použitých strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (BOZP), používat předepsané osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Lisování a žehlení polotovarů pokrývek hlavy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seznámit se s výrobní průvodkou, připravit technologické pomůcky, vyhledat příslušné formy a připravit stroje, tj. zkontrolovat nastavení strojů pro lisování a žehlení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést obsluhu strojů požadovaným způsobem, tj. uvést stroje do chodu, dodržet návod stanovený pro obsluhu příslušného stroje - vylisovat a vyžehlit 12 kusů polotovarů pokrývek hlavy; průběžně kontrolovat pracovní činnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést běžnou údržbu použitých strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy BOZP, používat předepsané OOPP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vysekávání a ořezávání polotovarů pokrývek hlavy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seznámit se s výrobní průvodkou, připravit technologické pomůcky, připravit a seřadit stroje, zkontrolovat nastavení strojů pro vysekávání a ořezávání polotovarů pokrývek hlavy	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést obsluhu strojů požadovaným způsobem, tj. uvést stroje do chodu, dodržet návod stanovený pro obsluhu příslušného stroje - vysekat a ořezat 12 kusů polotovarů pokrývek hlavy; průběžně kontrolovat pracovní činnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést běžnou údržbu použitých strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy BOZP, používat předepsané OOPP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Povrchové úpravy polotovarů a klobouků a následné dotvarování a zdobení pokrývek hlavy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit technologické pomůcky, připravit a seřadit stroje, zkontrolovat nastavení strojů, popřípadě seznámit se s výrobní průvodkou	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést povrchové úpravy kloboučnických polotovarů a klobouků, tj. dřít, nebo brousit, nebo škrábat, nebo stříhat, nebo leštit, nebo obtáčet, nebo kartáčovat, nebo ořezávat, nebo lisovat polotovary pokrývek hlavy, popřípadě provést dotvarování klobouků a zdobení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dodržet technologický postup (obvyklý, nebo dle pracovní návodky) podle dané povrchové úpravy polotovaru (hladký nebo zámiš nebo velur nebo speciální velur)	Praktické předvedení
d) Provést běžnou údržbu použitých strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat předpisy BOZP, používat předepsané OOPP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční tvarování pokrývek hlavy včetně dohotovení okrajů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navlhčit, napařit a ručně vytvarovat 12 kusů pokrývek hlavy srstěných, nebo 12 kusů pokrývek hlavy vlněných, nebo 1 kus pokrývky hlavy šité na příslušné formě s použitím sušicí pece v souladu s výrobní průvodkou	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Dohotovit okraj pokrývky hlavy v souladu s výrobní průvodkou, případně podle referenčního vzorku, tj. provést žehlení, ořezávání, zbroušení a šití	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést běžnou údržbu použitých strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy BOZP, používat předepsané OOPP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční tvarování módních čepic nebo brigadýrek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vytvarovat jednu módní čepici, nebo jednu brigadýrku s přihlédnutím k použitým materiálům	Praktické předvedení
b) Dozdobit tvůrčím způsobem vytvarovanou jednu módní čepici, nebo jednu brigadýrku	Praktické předvedení
c) Dodržovat předpisy BOZP, používat předepsané OOPP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční a strojové šití pokrývek hlavy včetně finálního dozdobení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sešít nastříhané díly jedné šité pokrývky hlavy	Praktické předvedení
b) Připravit a připevnit vnitřní i vnější komponenty finálního dozdobení jedné plstěné, nebo jedné vlněné, nebo jedné šité pokrývky hlavy	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Upravit finálně jednu pokrývku hlavy, tj. provést žehlení, osvěžení a konečkování pokrývky hlavy; zkontrolovat provedené pracovní činnosti	Praktické předvedení
d) Provést běžnou údržbu použitých strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat předpisy BOZP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/kloboucnik#zdravotni-zpusobilost>).

Uchazeči bude zadán komplexní úkol: Zhotovit 12 kusů klobouků z kloboučnických polotovarů průmyslovým způsobem do podoby finálního výrobku, dále ručně vytvarovat jednu módní čepici, nebo jednu brigadýrku, a zhotovit jednu šitou pokrývku hlavy včetně finálního dozdobení. Klobouky mohou být plstěné s podšívkou i bez podšívky, zhotovené ze srstěného, nebo vlněného polotovaru.

Zkouška bude probíhat v reálném provozu. Uchazeč bude vykonávat operace (pracovní úkony) náležející k odborným kompetencím a bude odpovídat na otázky zkoušejícího, zkoušející bude sledovat plnění úkolu. Zkoušející bude také sledovat uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Po celou dobu hodnocení bude zkoušející sledovat používané pracovní postupy uchazečem, dodržování předpisů bezpečnosti práce, samostatnost zkoušeného při volbě postupů a vykonávání jednotlivých činností. Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na proces, který bude v souladu s pracovní návodkou, tak na výsledek pracovní činnosti, tzn. na kvalitu zhotoveného výrobku podle průvodky s informacemi o výrobku, s důrazem na vzhled a funkčnost výrobku.

Uchazeč si zajistí vhodné pracovní oblečení a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém se zkouška realizuje.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy nebo na výrobu oděvů a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby pokrývek hlavy nebo výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy nebo výrobu oděvů.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby pokrývek hlavy nebo výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy nebo výrobu oděvů.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby pokrývek hlavy nebo výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy nebo výrobu oděvů.
- d) Profesionální kvalifikace 31-014-H Kloboučník/kloboučnice + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby pokrývek hlavy nebo výroby oděvů.

Další požadavky:

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici dílnu vybavenou na odpovídající úrovni, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Osobní ochranné pracovní prostředky (zástěra látková + kožená, rukavice, ochranný šátek, ochranná rouška, špunty do uší)
- Kloboučnické a krejčovské pracovní pomůcky (nádobna na vodu, kartáč, plachetky, ocelová škrabka, polštářek na leštění, dřecí papíry)
- Tvarovací stroje, zařízení, formy na výrobu pokrývek hlavy
- Stříhací technika a pracovní pomůcky, tj. stříhací stůl, ruční řezací stroj
- Šicí stroje, tj. průmyslový šicí stroj se stehem vázaným, obnitkovací třínitý stroj
- Žehlicí technika, tj. vyhřívané žehlicí válce a tvárnice, žehličky napařovací i běžné
- Lisovací stroj, vysekávací stroj, ořezávací stroj, zařízení pro dření, nebo broušení, nebo stříhání, nebo leštění, nebo obtáčení a kartáčování polotovarů pokrývek hlavy
- Polotovary pokrývek hlavy - 12 kusů kloboučnických polotovarů (srstěných, nebo vlněných) pro každého uchazeče o zkoušku, oděvní textilie (vrchový a podšívkový materiál, výplňkový a výztužný materiál) pro zhotovení 1 kusu šité pokrývky hlavy, 1 kus polotovaru pro tvarování módní čepice, nebo brigadýrky, drobná textilní příprava, drobná technická příprava, materiál pro zhotovení ozdob
- Průvodky s informacemi o výrobcích (výrobní průvodky), nebo referenční vzorek pokrývky hlavy, pracovní návody

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 10 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Tonak a. s., Nový Jičín